

MAAK EEN OMMETJE: SAS VAN GENT

NIEUW ZEELAND

BEKIJK DIT OMMETJE OP JE MOBIEL

Blijven bewegen is belangrijk voor onze gezondheid. Nu velen van ons thuis werken vanwege het coronavirus, is wandelen in de eigen omgeving leuk en ontspannend. De gemeente Terneuzen wil wandelen stimuleren. Zeker in coronatijd. Daarom trekken we er 14 weken op uit voor een ommetje in elke kern. Aan elk ommetje koppelen we een stukje van de geschiedenis of erfgoed.

Vandaag deel 13, Sas van Gent: Nieuw Zeeland, moderne bedrijvigheid in een veranderend landschap. Geen ommetje waarin je zoveel fasen in de geschiedenis doorkruist als dat van Sas van Gent. Van de aanleg van een sluis ('sas') en het graven van de Sassevaart (de voorloper van het huidige kanaal) in de zestiende eeuw en de uitbouw van het vestingstadje in de zeventiende eeuw. Tot de industriële revolutie in de negentiende eeuw en de herbestemming van industrieel en kerkelijk erfgoed nu. Sas van Gent gaat met de tijd mee.

Het ommetje begint aan de Paardenvest bij De Statie, het **multifunctionele centrum**. Vanaf daar klim je, via de Westdam, het Bolwerk Generaliteit op. Op dit enige overgebleven bolwerk uit de zeventiende eeuw staat een kanon en de achtkantige molenromp. Nog meer bijzonder is het ondergrondse gangenstelsel, met kruitmagazijnen, eronder. Vanwege corona is dat nu niet te bezichtigen, maar het illustreert de rijke geschiedenis van Sas van Gent, die begon met de aanleg van een sluis in opdracht van keizer Karel V in 1551 en die resulteerde in vrijwel volledig verdwenen omvangrijke vestingwerken.

Vanaf de molenberg kijk je uit op het kloostergebouw en het **heringerichte centrum**. Op de plek van de supermarkt stond tot halverwege de jaren negentig de **Walzenmolen**, een imposante meelfabriek die een eeuw lang de skyline van Sas van Gent bepaalde. Het lukte toen niet om een nieuwe bestemming voor het pand te vinden; sloop bleef over. Op de Markt staat de vroegere **Cuyperkerk** die na restauratie wél een nieuwe

functie kreeg: versmarkt en lunchroom. De route gaat rechtdoor naar de Westkade. Let op de Jugendstil-panden, het kubistische gemeentehuis en het neoclassicistische klooster, waarin nu verschillende bedrijven zitten.

Aan de andere kant van de weg loop je naar het ophaalbruggetje. Je komt langs het standbeeld van de **schepentrekker** die herinnert aan de tijd dat schepen nog door noeste arbeiders door het kanaal werden getrokken, en steekt het oorspronkelijke kanaal over.

Via de Prinsenkade en de camperplaats kom je bij de restanten van de oude schutsluis. Het **kanaaleiland** dat ontstond door het verleggen en verbreden van het kanaal, is de afgelopen jaren een heerlijk wandel-, sport- en speel(natuur) gebied geworden; al blijft het spotten van schepen een trekker. Onder de draaibrug door, langs het openluchtzwembad tot aan een bosgebiedje. Hier ga je linksaf een klein paadje in, om al slingerend uit te komen bij de jachthaven met zicht op de industrie van toen en nu.

Bij knooppunt 21 gaat de route verder naar het **Industrieel Museum Zeeland**, gevestigd in de voormalige suikerloods van de Suikerunie. Neem hier ook even plaats op de klapbank bij restaurant Dockside, in de voormalige dienstwoningen van Rijkswaterstaat; om met een druk op de knop Sasse verhalen te horen.

Voor het laatste stuk van de route steek je het Bolwerk over, via de Westsluis naar de Kleine Markt, door de Grootmajoerstraat, richting de **Vredestraat**. De arbeiderswoninkjes in deze straat zijn in 1922 gebouwd door de liberale én socialistische woningbouwvereniging, de eerste straat die buiten de vesting werd gebouwd. Nog een voorbeeld dat Sas blijft vernieuwen.

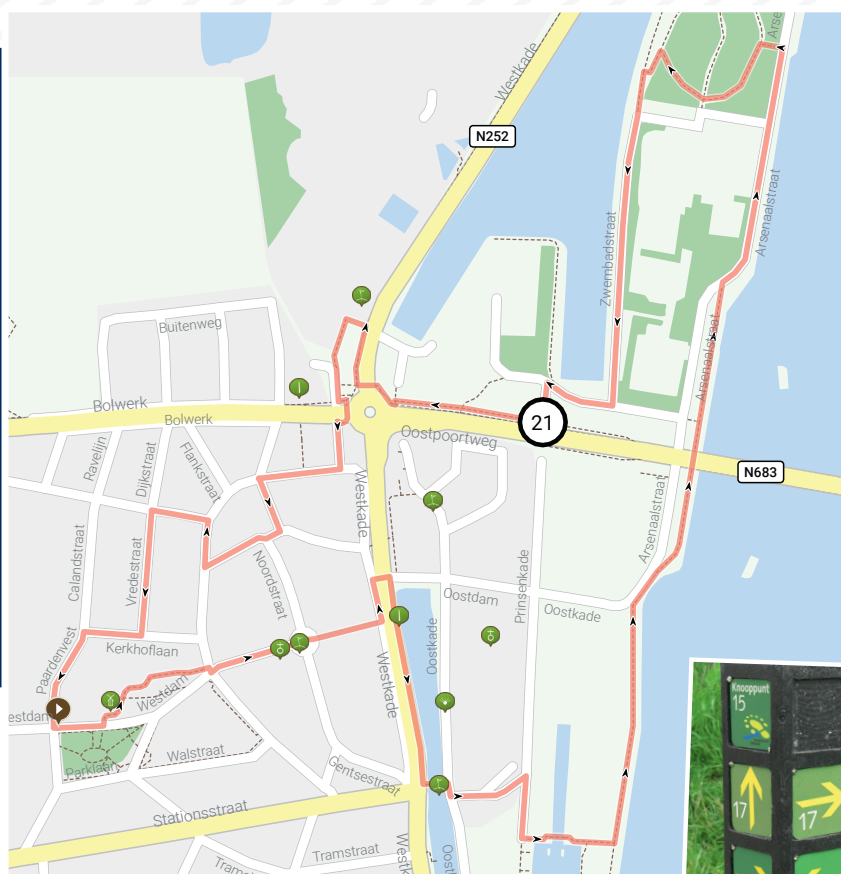
Alle reeds verschenen ommetjes zijn te vinden op: www.terneuzen.nl/ommetjes www.stadterneuzen.nl

HORECA IN DE BUURT

CUYPERSKERK, MARKT 4,
4551 BK SAS VAN GENT

DOCKSIDE BAR & GRILL, WESTKADE 111,
4551 LA SAS VAN GENT

map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou

WANDELNETWERK: Langs Linies en Kreken

KNOOPPUNTEN: Start Statie, 21,85 deels, volg kaartje terug naar de Statie.

OMSCHRIJVING OMMETJE: Bevat onverharde paden

AFSTAND: 3,79 kilometer

ROUTE ONLINE: www.routeyou.com

NAAM ROUTE: Ommetje Sas van Gent

HONDEN TOEGESTAAN?: Ja, maar dan wel aan de lijn

MEER ONTDEKKEN? Op routeyou.com vind je de hele routeomschrijving. Hier vind je ook langere ommetjes. Wandelnetwerkkarten zijn te koop bij de VVV. Nieuw Zeeland: <https://www.zeeuwseankers.nl/verhaal/de-zeeuwse-erfgoedlijnen>

MET MEDEWERKING VAN:

STICHTING GIDSENTEAM
ZEEUWSCH-VLAANDEREN,
WANDELSPORTVERENIGING ZELDEN
RUST EN NATUUR&ZO.

